

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

21-ik szám.

Vasárnap, június 15.

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy óra 1 korona	Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 4 fill.	Egyes szám ára 6 fill.

Felolós szerkesztő:

NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Darabos-utca 7. szám.

Telefon: 412.

Ut a forradalom felé.

Mindenütt, ahol megfordul az ember, korzón, kávéházban, vendéglőben, az emberek politizálnak és szidják a kormányt. A szóbeszéd áradatából azonban mindig és mindenütt csak az a szó csendül ki: **forradalom!**

— Forradalom lesz a vége ennek! — Igy szól az egyhangú vélemény, amit meg nem cáfol senki s aki nem hisz benne, az is hallgat. Ma még minden emóció nélkül ejtik ki az emberek ezt a szörnyű szót, melyet az események logikus mérlegelése ad a szájukba. Az emberek úgy tudják, úgy olvasták, úgy hallották apáik szájából, hogy minden forradalomnak akkor kezdett csirázni a magja, a mikor a kényuralom szabadjára eresztette furiáit, amikor a jog és törvény helyébe a fegyveres erőszak lépett, amikor a kormányzat bünt és törvényt sértést egymásra halmozva, szállt szembe az egész közvéleménnyel. Az emberek hajdanta, most is, esztendőkön keresztül türetek, szenvedtek, megszokták a zsarnokságot, a rémuralom szenzációit, de egyúttal megszokták a forradalom gondolatát is s éveknél kellett elmulniok, míg ez a higgadtan mérlegelő agyvelőből átment a vérbe s az elemek erejével kitört.

Most mutatkozott be Tisza István miniszterelnök a képviselőházban s az emberek mindenütt arról beszélnek, hogy forradalom lesz. Ma még halványul a gyáva... De ha Tisza István is, úgy akarja, ki fognak gyulni az arcok, a gyávák bátorságra kapnak, fellázad a tenger s jaj a hajóknak, mik göggel hasítják felszínét! A lehető legvésebb irányban kezd kialakulni a hangulat. Európa legnagyobb panamistája után a legnagyobb zsarnokot küldik a nemzet nyakára, meg sem kérdezik, mit akar, mi a panasza, csak egyre folytatják a legázolást.

Bárhová, fölfelé tekint a magyar

ember, segély sehonnan nem int feleje.

De ha délre néz, nálánál kisebb nemzetek lelkesítő példáját látja, melyek százados elnyomójukat tiporták el a fegyverek erejével: s ha keletre tekint, ott látja lelkesedni az orosz, ennek a monarchiának legveszedelmesebb ellenségét, aki egy intő szavunkra szívesen jönne a segítségünkre, már azért is, hogy megőrizzen Ausztriának a békéért, amelyet a Paskievics-féle expedícióért tanúsított... Ilyenkor, amikor a kétségbeesés ad szárnyakat energiáknak és fantáziáknak, látjuk, hogy talán nem is állunk olyan egyedül... Ki tudja, mit hoz a legközelebbi deccennium?!

Hát igen! Ezeket a gondolatokat, ezeket a vakmerő szárnyalásokat váltja ki a magyar lelkekből Tisza István miniszterelnök programbeszéde, mely már nem is a harci tüzelés hangján, hanem az önkény ridegségének száraz hangján jelenti be, hogy minden önkormányzati testület megsemmisítése a cél, minden olyan intézményt el fognak temetni, amely szabad mozgást enged a polgároknak.

Bejelenti a nyílt önkényuralmat és legfontosabb feladatának hirdeti a negyvennyolcas óriási vívmány, a sajtószabadság megfélemezését, letörését. Az ellenzéki lapok ellen megindították már a hajszát, letöréssel fenyegetnek bennünket is, ha élünk azzal a joggal, amit negyvennyolcban így adtak meg nekünk: „gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti“.

Holnapra azt tervezik, hogy az ellenzéki lapoktól megvonják a hirdetések kedvezményét. Holnapután a törvénykönyvbe iktatják a mandátumfosztó javaslatot. Jöhet és jön is minden elképzelhető és elképzelhetetlen mérnylet az alkotmány és egyéni szabadság, a vagyon és jogbiztonság ellen.

A végletek után haladunk. Ezen az uton a magyar nemzetet, mely

kockán forogva látja minden javát, csak a törvény és jog uralmának gyökeres visszaállítása állíthatja meg.

Iskolaszanatórium Magyarországon.

Egy szociális lépés.

Debreczen, jun. 14.

Egy nagy koncepcióju tervet vajósított meg a közelmúlt napokban a József főherceg Szanatórium-Egyesület. A megvajósított terv igazán szociális lépéssel vitte előre hazánkat a haladás terén, olyan lépéssel, amely csak dicséretre és hasznára vehető úgy hazánknak, mint az említett szanatórium agilis vezetőinek. Megajapította, életre hívta ugyanis az első magyar iskolaszanatóriumot, amelyben gyenge, vézna, tudóbajra hajlamos középiskolai tanulók nyernek elhelyezést.

Alig pár hete, hogy a fejedhetetlen emjékü Korányi Frigyes sirba szállt. Ő hirdette a külföld világneves jejesei mejetett azt a tant, hogy «a tudóvész a 15—30 év közötti támad.» Ha tehát az öldökjő baj kejetkezése ebbe az időbe esik, akkor mindazokra, akik a tudóvészellenes küzdelem intező osztályosai, az a kötelesség hárarnik, hogy védőpajzsukat azok fölé emeljék, akiket ifjuságuk pirkadásán rohan meg a nyomoruság. A 15—30 év közötti ifjusereg Magyarországon éppen úgy, mint másutt, az iskola padjai között tölti legnagyobb részét életét. Magyarországon 1912-ben 180 ezer ifju új nap-nap után a középiskolákban. Ilyen hatalmas tömegek szorongnak, görnyednek, szapadnak a szejemi proletárságnak ebben a rikoltó századában órák hosszat, négy fal börtönszoritójában. Ezenként ezer és ezer csenevész, s aszott arcú «érett» ifjut önj ki magából az iskola, akiknek egy negyedét nem a küzdő élet fogadja, hanem akik — a statisztika tanúsága szerint — megsorvasztva, fiatalon és máris öreggen ott kopogtatnak a szanatóriumok kapui előtt, mellükben hordva a tudóvész pusztító bacillusait.

Magyarország «érett» fiatalságának egyne-

MANDEL LIPÓT

cipő áruházát

Piac-u. 28. városi bérház sarokra

Telefon 352.

helyezte át.

Telefon 352.

gyede kapja meg — a statisztika szerint — az érettségi bizonyítvánnyal együtt az iskola padjai között a tüdővést és habár a külföld példája eddig is előttünk volt, senki sem gondolt rá, hogy ezen a bajon valamiképpen segíteni kellene.

A külföld igen. Az már régen fölismerte, hogy a tüdőbetegség gyógyítása csak akkor lehet eredményes, ha a betegség hőlcsoját álljuk körül. Ezért alapították a svájci Leysin-sanatórire mintájára az egész művelt nyugaton az iskolaszánatóriumokat, amelyekben az ifjú a szánatóriumi kúra mellett tanulmányait tovább folytatja és az év végén rendes vizsgát tesz. Ez az utóbbi adja meg az iskolaszánatóriumok nagy jelentőségét. Hány szülő nem adja gyermekét csak azért szánatóriumba, mert nem akarja, hogy a tanév elveszen. Kér volna a tanévet megszakítani! Kár a vizsgát elhagasztani! És azután hajrá neki, — az a különben is gyöngye tesz hónapokon keresztül forrasztó lázban ég, gyötrődik, kinjódik — a tanévért. És a tanév tényleg nem veszt oda, de ejvész az egész bimbózó élet. Ezért van most Svájcban 20, Németországban 33, Angliában 41, Franciaországban 25 iskolaszánatórium. Van minden más államban, a szomszédos Ausztriában három is, csak nálunk nem volt eddig eddig egy sem. Csak nálunk, a mi «alkotmányos» hazánkban kellett a közeli napokig várni még a terv felszínre vetésével is, mert nálunk politikai viszonyon kívül semmire nem érnek rá az emberek.

De az iskolaszánatórium nemcsak azért teljesít nemzetmentő munkát, hogy magát a beteg ifjút adja vissza az életnek, hanem legfőképpen azért fekezi meg a tüdővész orkán-szejét, mert elküldi a beteg ifjút száz más egészségestől. Hónapokon keresztül ott ül az egészséges diák a fertőzés közvetlen közelében. Ezt az állapotot fenyegető veszedelmet náritja el most egy csapásra a József főherceg Szánatórium-Egyesület iskola-szánatóriuma, a melynek megteremtése az egyesület melegsívű humanistájának, Lukács György v. b. t. l., kép-

viselőnek érdeme. Melléte Pakots József főtitkár és dr. Wenhardt János egyetemk magántanár dolgozták ki a gyönyörű tervet. Az eszmegyors megvalósítását dr. Müller Vilmosnak, a tátraházi szánatórium igazgató főorvosának a nagy áldozatkészsége tette lehetővé, aki a tátraházi szánatórium egy pavillonját az egyesületnek átengedte és aki a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezendő tanárkarra vezeti a József főherceg Szánatórium-Egyesület legújabb hatalmas alkotását: a tátraházi iskolaszánatóriumot.

Egyesültek a függetlenségiek.

A közös ellenség ellen.

A mostani szomorú politikai viszonyok között egy igen fontos és a nemzet szívét örvendetesen érintő esemény történt. Sikerült az egyesülés a függetlenségi pártok között.

A császári lakójak alkotmánytörő doigai az összes ellenzékét egy táborba hozta, tömörítette a kormány elleni harcra. A függetlenségi párt három frakciója pedig régóta tárgyalat már egymással az egyesülés ügyében.

Most aztán végre sikerült a meggyezés, amelytől végleges megerősítés végett a függetlenségi pártok elé terjesztettek.

Ez az egyesülés azonban nem érinti a többi ellenzékhez való eddigi viszonyt.

Tegnap történt meg ez a nevezetes esemény Kossuth Ferencz lakásán, amelyen kivüle még Apponyi Albert gróf, Justh Gyula, Károlyi Mihály gr. és Kemény Arpád báró, főrendiházi tag vettek részt.

Az egyesülés módzatait részletesen megvitatták és teljes megegyezés jött létre.

Károlyi Mihály gróf kiváló érdeme, hogy fáradtságot nem kímélve, törekedett a három testvérpárt egyesítésére. Justh Gyula, amikor legelőször értesült Károlyinak eme tervéről, mindjárt kijelentette, hogy készséggel támogatja azt, azonban ő azt akarja, hogy az egyesülés ügy jöjjön létre, hogy minden fontosabb kérdésben teljes összhangban legyenek, mert csak így lehet a pártokat egy összetömöríteni, hogy az minden körülmények között szíjjárdul és állandóan kitartson, soha szétszakadásra ok ne legyen.

Ez az egyesülés igen örvendetes esemény, mert megerősödve küzdhetünk azért a szent célért, amelyért küzdöttek apánk s amelyről lemondani sohasem szabad: Magyarország teljes függetlenségéért!

Jöhetnek labancok, hazaárulók, zsoldos kegyencek, rátorhatnak a nemzetre, rabolhatnak, gyilkolhatnak, de kiítani sem a nemzetet, sem szívéből a függetlenség érzését nem lehet soha!

Es annak a reménynek meg kell valósulni, mert joga van hozzá a magyarnak: és azért küzd minden nemzete a világnak!

Éljen a független Magyarország!

A Balkánról. Béke előtt.

Már hetek óta foglalkoznak a lapok azokkal a kérdésekkel, hogy a Balkán-szövetségek között, a zsákmányon való osztozkodás miatt, lesz-e háború, vagy nem? Szerbia erősen fente a fogát Bulgáriára, amely nem sokat hederített a törpe ország handabandázására.

Közbe lépett az orosz cár, a szláv népek szent atyuskája és a népszabadság véd-szentje s békebírój ajánkozott. A két állam ezt elfogadta s most várjuk a böjcs döntést. Reméljük, hogy a Balkán békéje most már végre helyreáll.

László és Fenyő műszaki üzlete Debreczen, Hunyadi-utca 13. Telefon 8-59.

Az udvarban.

Auguste, a vándor énekes, Hyppolite, a vándorhegedős kíséretében minden csütörtök délután hangversenyt rendezett, ama régi házak egyikének udvarán, ahol a ház Cerberusa még megengedi az érzékenyebb szívű szakácsnők ilyes módon való szórakoztatását.

Auguste hamis gallért viselt, de a nyak-kendő fényűzéséről már lemondott. Miután esős időben otthon maradt, állandóan kivágott topánban járt. Vékony alakját kopott redingót takarta, de érdekes barna arca, tüzes szemek s hízogdon reszkető hangja főleglegessé tett minden eleganciát. Így sem tudta már sem szerit, sem számát hódításainak. Hyppolitenak viszont minden fehéreműje az a zsebkendő volt, amelyet állához szírtott, hegedűje alá s nem várta he az amerikai divatot, ahhoz hogy csupaszfővel járjon.

Egy csütörtök délután a harmademeleti lakó, Seméniené, sírva tért haza kedvesétől, kívül összeveszett. Az egész civódás ostoba dolog volt. Barátja félt tréfásan, félt komolyan is szólt. — Valójában azt hiszem, mégis csak a légygömböt szereted... — Így nevezte ugyanis tréfásan Seménienét.

— S ha így volna, — vágott vissza az asszonnyal, — mi közöd hozzá? Elégge zsebkendő, hogy nem átaljod gunyvekket felruházni.

A vita mind hevesebbé vált s azzal végződött, hogy Seméniené hevesen feltűzte ka-

lapját s elrohant épp oly erélyesen, mint be-lépett, meg sem izelve a teaszétkára készített izes süteményeket s a pamlag vankosainak gar-macáját katonás rendben nagyva.. Most boszusan kiejegitettén vágyában, haragosan tekintett férje arcképeére.

— Pedig igaz... a feje olyan, mint egy üres léggömb...

Most már lekiismeretfurdalást érzett, midőn kedvese csatódott, szomorú tekintetere gondolt, amint az érintetlen süteményeket és pamlagvándkosokat nézdegéli. S két hang esendült fel lelkében. Egyik azt sugta: — Jól tevőd, hogy megőrizted méltóságod... Kékedves megajázva, szeliden, mint egy bárány, tér vissza hozzád... A másik viszont így izgatta: — S ha nem tér vissza... elég csinos fiu ahhoz, hogy hamarosan kárpótásra akadjon. Egyebet sem kellene tennie, mint emennie a kacér Desormieuxné teátiára, aki már elég régen meresztgeti rá a szemét... S e heves lelki tusája közepette egyszerre az abjak ajól fejszendült Auguste érzetgős, zsíros hangja. A románcot énekelte, a tőzséről és a szerelemről...

Séméniené most már nem habozott. Letölt kis iróasztala elé s elővéve az azurkék levélpapírt, melyet csak titkos levelezgetésekre tartogatott, miután néhány kezdő sort foszlányokra tépett, végre a következő soroknál állapodott meg: — Gonosz, jöjj el holnap délután két órákor. Eggedül jészek. Okvetlen beszélnem kell veled. Csokotom az akad... Jul...

Nem volt ideje végigírni a nevet, mert az

ajtó felnyit s Séméniené belépve, egyeneset az iróasztalra tartott:

— Mit csinálsz?

Juhenek pompás ötlete támadt. Gyorsan előkapott egy tízcentimesest s a levélpapírra gyürte:

— Láthatod. Vajami papírost kerestem, hogy ezt a pénzt ledobjam azoknak a szegény énekeseknek.

— Hogy jól bepajinkázzanak érte!... Még csak fel sem veszik... Oh, művész urak! Ledobtak vajamit, hogy egy házzal tovább álljanak...

Auguste hallotta a sértő szavakat, de ily csekélységért nem zavartatta el magát a hold sugara és rózsái mellől. A férfiak durvaságával mit sem törődött. A fatális levél, kis kék gomolygában ott hevert lábainál.

Séméniené pedig odafele tovább dörmögött: — Ezt a levélpapírod nem is ösmertem. Elég drága lehet. Azt a szolgálatot, azt hiszem, egy kis újságfeszvény is megtette volna. Ez a ház vajóséges prédatánya.

Séméniené mélységesen szerencsétlen arckifejezést öltve, duzzogva vágott vissza:

— A színházba sohasem viszel. Mindig itthon ülsz. Bójdog vagyok, ha egy kis muzsikát hallok... Ez csak nem bűn. Ha megcsaljatnak volna, akkor sem kiabálhatnál jobban.

Ezajatt Hyppolite föjemejte a több oldalról lepotegő adományokat, míg társa guézetmes mosolygójával köszöntötte. Utoljára került sor a

Szerbia és Bulgária álláspontja.

Szófiából jelentik: Spajkovic szerb követ, aki ma ideérkezett, nem hozott magával utasítást a szerb jegyzékre adandó bolgár válaszsürgőse irányában. A szerbek, úgy hallik, be akarják vérti, vajjon az orosz távirata utját fogja-e egyengetni a békés megcélzásnak. Bolgár részről változatlanul azon az állásponton állanak, hogy az ügynevezett nem vitás területekről a szerbeknek előbb ki kell takarodniuk, a vitás területeken pedig kondominiumot kell létesíteni és csak akkor lehet hozzálátni a döntőbíráshoz.

Pétervárról jelentik: Már megérkeztek a válaszközvetítő bolgár királytól és a szerb királytól a cérhoz. Ezekben a táviratokban mind a két uralkodó elfogadja a cár javaslatát, hogy hajlandók magukat átvetni döntésének. Mind a két állam kötelezőnek fogja ejtse az orosz döntést. Egyidejűleg a belgrádi és szófiai orosz követek a két kormányhoz a pétervári külügyminisztérium nevében azt a határozott hangú követelést intézték, hogy a hadseregeket egyhammra szereljék le. Szófiában és Athénben az orosz követek kormányuk megbízásából ejjentmondást nem tűrő formában kijelentették, hogy az orosz-bolgár konfliktust egy másik európai nagyhatalom döntése fogja elsimítani. Az orosz külügyminisztérium ragaszkodik ahhoz, hogy a bolgár és a szerb hadügyminiszteriumok hivatalosan és számszerűen felsorolt adatokkal hozzák tudomására seregeik hadilétszámát, hogy Oroszország ellenőrizhesse, vajjon a demobilizáció a kívánt mértékben végre van-e hajtva.

Ferdinánd király válasza.

Szófiából jelentik: A király már válaszközvetítette Mikjós cár táviratára. Ebben a táviratban — hír szerint — azt a kívánságát fejezi ki a király, hogy a cár döntése helyre fogja állítani a békét, mert Bulgária kész azonnal lezárni, mihejrt Szerbia kiűrti Priepel, Monastir, Velezt és Ohridat és ha a szerb kormány bekegyezik abba, hogy ezek bolgár területeknek nyilvánítván, a bolgár hatóságok ott berendezkedjenek.

kék levélkére. A pénzt zsebetette, a levelet pedig elolvasta.

- Ah, nagyon jó... — mormogá.
- Add azt ide, — szólta Auguste.
- Egy üzenet...
- Neked?
- Nekem.
- Mutasd.

S miután elolvasta, Auguste reszketett a felháborodástól.

— Miért képzeld, hogy a tiéd? Ha egy művész és a kísérete vannak jelen, nem a kíséretnek szoktak szerepet vállalni. Ezt a harmademeleti nagysága irta... elég régen kacsintgat le rám...

— Gondolod?... Pedig tudhatnád, hogy a hegedű hozza lázba az asszonyok idegeit... — Ejjég régen ajattomoskodsz!... Ugyan szépen kornyikálnál, ha én nem állnék melletted.

— Add ide a levelet! — ordította Auguste.

S választ se várva, társára vetette magát. A ház népe egyszerűen köréjük csoportosult, míg a házmesterné élesen sikongott: — Jesszusom... megölik egymást... ilyen finom fiatal emberek... vegyék el legalább a hegedűjét...

Végül egy rendőr is közbejött. S Séméniené, lerázva nyakáról alkalmatlan férjét, kiköngyökölt abrakán, hogy a hús alkonyi fényben zavartalanul álmódóhassék távollevő szerelméről, anélkül, hogy értené a vándor hegedűs kiáltását, akít a rendőr nyakon ragadott: — Ne haragudjék, biztos ur... ha mondom, hogy asszonyhístitória!

Henri Duvernois.

Felirat a kormányhoz**A bosnyák vasutak és Fiume érdekében.****Külkereskedelmünk biztosítása Boszniában és Hercegovinában.**

Egy igen fontos, a magyar külkereskedelmre nézve életbevágó kérdésben intézett együttes kérelmet Debreczen sz. kir. város tanácsához a «Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének» debreczeni fiókjá, az «Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés» debreczeni fiókjá, a «Debreczeni Kereskedelmi Társulat», a «Debreczeni Kereskedelmi Csarnok» és a «Debreczeni Ipartestület».

Azt kérik, hogy Debreczen sz. kir. város tanácsa terjesztene feliratot a kormányhoz a bosnyák vasutak és Fiume érdekében.

A magyar állam területére a magyar korona jogán bekapcsolt Bosznia és Hercegovinával vajó kereskedelmi összeköttetéseink megerősítése az annekszió óta minden magyar kereskedelmi és ipari érdekeltség őszinte óhaja. Fontos országos érdek, hogy Magyarország biztosítsa magának Fiume kikötőjén át, Bosznia-Hercegovina külkereskedelméből az őt megillető részt azáltal, hogy Fiume és Bosznia között kedvező vasúti összeköttetést létesítsen.

Oszták részről azonban — legkevésbé se burkoltan — állandó az a törekvés, hogy Fiumét elszigeteljék Boszniától és az annektált országok tengeri kikötőjévé Spajatót akarják kedvező vasúti összeköttetések révén tenni.

A magyar gazdasági érdekek azt kívánják, hogy az ország Budapesten és Fiumén keresztül legrövidebb összeköttetésbe jusson Boszniával. Ennélfogva tehát az Ogulj-Bihács közötti vonal sürgős kiépítésére van szükség, melyet az 1904. évi XIV. t.-cz. által adott felhatalmazás alapján már meg is lehetett volna eddig is tenni. A hivatkozott törvény tíz millió koronáig felhatalmazást adott a kormánynak a jezett vonal kiépítésére. Tíz év mulasztását most sürgősen jéva kell tennünk.

Debreczen városa a boszniai ifjakat szívesen fogadta, hogy a magyar kultúra és kereskedelem számára barátokat szerezzünk bennük a jövőre nézve. Reméljük tehát, hogy Debreczen föl fogja emelni szavát és a most ismertetett kérvényt a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzi és felír a magy. kir. kormányhoz.

Eoben a feliratban azt kéré Debreczen sz. kir. város törvényhatósága, miszerint

1., határozza el a kormány, hogy a törvény által nyert felhatalmazás alapján az előmunkálatokat sürgősen megkezdik;

2., a kormány a delegáció albizottságának ama határozatát, hogy a Boszniaa irányuló MAV. átmeneti tariták megállapítása Magyarország kezében maradjon, szigoruan ragaszkodik s tartózkodik attól, hogy Ausztriának megfelelő ellenszolgáltatások nélkül, taritális kedvezményeket, vagy kedvező vasúti összeköttetéseket nyújtson s ezáltal az oszták iparter-

ményeknek Boszniában a magyar ipartermékekkel szemben kedvezőbb helyzetet teremtsen;

3., Samáctól Dobojig rendes nyomtávu vasút építtessék és a Doboj-Szarajevói vonal rendes nyomtávu átalakíttassék, ami a Budapest-Szarajevói összeköttetést 45 kilométerrel megrövidíti, míg az oszták részről tervezett Dobberik-Banjajuka-Szarajevóvonal csaknem 100 millióval többe kerülne a Samac-Doboj-Szarajevói vonalnál, a magyar kereskedelmi és ipari érdekek gen nagy kárára volna. Minden magyar várost s így különösen bennünket debreczenieket is köt a tulajdon terjeszkedő oszták politikájával szemben való állásfoglalás.

Reméljük és hisszük tehát, hogy Debreczen szab. kir. város is felemeji szavát és felír a kormányhoz ebben a nagy fontosságú kérdésben.

A tanács egyelőre a jog- és pénzügyi bizottságnak adta ki a kérvényt javaslatjetejre.

Uj törvény a felségsértésről.**Megmentették a királyságot.**

Budapest, jun. 14.

(Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése.) A Ház tegnapi ülésén Bajogh Jenő igazságügyi miniszter egy törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, amely a köztársasági mozgalmak megfojtását kezdeményezi, a király személyének sérthettségével kapcsolatban. A törvényjavaslat olyan drákói szigorúsággal kíván intézkedni a királysértésekkel szemben, amely már szinte példátlanul áll a törvényhozás terén. Legfontosabb újítás az egészben az, hogy az esküdtsek kezéből a törvényszékhez vannak utalva a királysértési pörök.

A törvényjavaslat úgy rendelkezik, hogy a büntetőtörvénykönyvbe beiktatandó a következő három szakasz:

1. §. Aki a király ellen sértést követ el vagy a király tényeit sértő módon bírálja, vétség miatt két évig terjedhető fogházzal, a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével és hivatalvesztéssel büntetendő.

Aki az előbbi bekezdésben meghatározott csejkményt nyomtatvány útján, vagy pedig írat vagy képes ábrázolat közszemjére tételével, vagy nyilvánosan szóval követi el, vétség miatt három évi fogházzal, négyezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, továbbá a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésével és hivatalvesztéssel büntetendő.

2. §. Aki a királyság intézményének megszüntetésére irányuló mozgalmat kezdeményez, szervez vagy vezet, vagy ilyen mozgalomban más módon tevékeny részt vesz, ugyszintén az, aki nyomtatvány útján, írat vagy képes ábrázolat közszemjére tételével, vagy nyilvánosan szóval a királyság intézményét politikai célzattal megtámadja vagy a királyság intézménye ellen lázít, vétséget követ el s öt évig terjedhető államfogházzal s négyezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, továbbá a politikai

A kiváló bőr- és húsmosó gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kőszólynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható átványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvator-forrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

jogok gyakorlatának fejűggesztésével és niva-tajvesztéssel büntetendő.

3. §. Az előbbi szakaszokban meghatáro-zott vétség, akár nyomtatvány útján, akár más módon követlék el, a kir. ítélőtáblák székhelyén működő kir. törvényszékeknek, Buda-pesten a budapesti kir. büntető törvényszék-nek hatáskörébe tartozik.

Város.

* **A muzeumi bizottság ülése.** A muzeumi bizottság tegnap délután 3 orakor Szabó Elek tanácsnok elnökségei ülést tartott, melyen a muzeum tisztviselőin kívül jelen voltak: Ferenczy Gyula dr., Papp Károly dr., Tüdös János dr., Pállty József és Kondor Kálmán muzeumi bizottsági tagok. A bizottság jóváhagyta több festménynek megvételet s azok árának kifizet-sét a muzeumi ajapból a városi tanácstól ké-relmezi. A jelentés szerint megvette a muzam a nagy freskóművész Lotznak egy 84 oldal tartalmazó vázlatkönyvét és két akt rajzát; He-gediüs László hagyatékából «Ha majd minden rabszolga nép» című olajfestményét s a breznó-bányai templom ojtárkéjének vizfestésű vázla-tát. Ugyanezen időben a Szent György céh anctióján Debreczent és a Hortobágyot külön-sen kedveje, már szintén ephunyt Pataky László festőművésztől is megvett két helyi vonatko-zású művet: «Delelő gulya» és «A csikós» című olajfestményeket. Ezek az ujonnan vásárolt ké-ppek vasárnaptól kezdve már megtekinthetők is lesznek a muzeumban. Bejelentette a bizot-t-ságnak előadé, hogy sikerült mostanában Ba-rabás Miklósnak is egy életnagyságu portrait-ját megszerezni. E kép Földényi Friggyest, Emília inónó férjét ábrázolja ifju korában, aki maga is sok oldaju író és zeneszerző volt. Földényi ugyanis Petőfinek több kötetményét megzenésítette így a Talpra magyar-t és a «Magyarnak érzem magam» című versét. Szé-kegy Bertalan műveiből is készült egyet-kettőt megvenni a muzeum. Örömmel vette tudorá-suj a muzeum az igazgató idősziaki jelenté-sét, amely szerint a muzeum a folyó évre ismét 2300 korona államsegélyt kap. Elfogadta a bizottság Ferenczy Gyula dr. indítványát egy segéd-muzeumóri állás rendszeresítése iránt, s azt ajánlani fogja a városi tanácsnak. A «Bika-szálló» disztermből Somogyi Sándor szobrász által ügyesen levett és sikerülten res-tituált freskóképet, amely gémeskútnál álló gu-lyást ábrázol, a muzeum vétotta magához s s azt ideiglenesen a Thajy-szobában helyezte el. Ezután az ülés fél 5 orakor véget ért.

A „Debreczen“ szerkesztő-sége Darabos-u.7. Telefon 412.

A polgármester iskolatársai.

Negyvenöt éve érettségiztek.

Debreczenben találkoztak.

Debreczen, június 14.

Szép ünnepély zajlott le a mai napon Deb-reczenben. Városunk ájtajánosan üsztejt, nagy érdemű polgármestere és azok a tanultársai, a kik 45 esztendővel ezejött a debreczeni refor-mátus kollégiumban érettségit tettek, ünneppé avatták ezt a napot összejöveteleik által.

Negyvenöt esztendő hosszú idő az ember életében; akik 1868-ban érettségit tettek, öreg emberek lettek már, nagyjészüik pedig kidült az elők sorából.

A híres-neves debreczeni kollégiumban ak-kor hetvennyolcan tettek érettségi vizsgát, akik közötti már csak harmincöten vannak életben. A mai napon a volt iskolatársak közül tizen-négyen jöttek el, akik a városházán Kovács József polgármester nívatajos helyiségében jöt-tek össze és örömmel üdvözíték egymást, az-után ejmentek mindnyájan Letzter József fény-képész Piacz-utcai műtermébe és ott levéte-ték magukat.

A megjelent iskolatársak a következők: Kovács József, Debreczen szab. kir. város pol-gármestere, Buday János nyug. kir. tájbai ta-nácselnök (Szeged), Sipos János ref. lelkész (Pócsajaka), Mészely Győző ref. lelkész (Ajcsuth), Incze Kálmán m. kir. műszaki főtanácsos (Bu-dapest), Kubinyi István földbirtokos (Ujfehértó), Kálmán Dezső ref. lelkész (Nyirpazony), Szu-nyogh Szabolcs földbirtokos (Esztár), Bölönyi László ügyvéd (Bánffyhunyad), Szigethy Elek ref. lelkész (Biharkeresztes), Andrassy József ny. kir. járásbíró (Tenke), Simonffy István ügyvéd (Debreczen), Kovács Jenő ny. kir. táblabíró (N-várad), Kerekes Gyula jegyző (Berettyóújfalú).

Lefénekeztetés után a Nagyerdőre men-tek ki a volt iskolatársak és ott a Dooos-pavillonban vidám koccintgatás mellett mege-h-dejtek.

Sok ékes dikció hangzott el a jelenjévk ajkáról; Kovács József polgármester is vissza-pillantást vetett az elmúlt időre s arra a kor-ra, amikor negyvenöt évvel ezejött érettségit tettek az ősi kollégiumban, amikor gondnélküji ifjak voltak s pályaválasztás előtt állottak.

Kedves és megható ünnepély volt ez s mi a magunk részéről is üdvözöljük a megjelent iskolatársakat, s kívánjuk, hogy még tíz év múlva is friss, jó egészségben találkozhassanak Debreczen híres városában.

Csánky Viktor meghalt.

Szívszélhűdés ölte meg.

Fődés, június 14.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő esetről ér-tesít bennünket földesi tudósítónk. Az éjjel ugyanis, iskolajátogatási körutjában, kötelessé-gének teljesítése közben, szívszélhűdés követke-z-tében váratlanul ephunyt Hajdúvármegye és Deb-reczen sz. kir. város tanfelügyelője, Csánky Viktor kir. tanácsos. A váratlan halájeset híre mindenütt óriási részvétet keltett várossszerte s már a kora reggeli órákban mindenki beszélt róla.

Csánky Viktor kir. tanácsos, Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város tanfelügyelője nagys szerepet vitt Debreczen város és Hajdu-megye életében. Mint megyei és városi törvény-hatósági bizottsági tagban minden a város és megye elchajadását irányozó terv és javaslat élénk harcsóara tájajt és éppen ezért mindenütt szeretet környezte.

De nemcsak ezekben a körökben, hanem hivatajnokai körében is szeretet övezte a me-g-boldogújtat, aki minden igaz ügynek és minden-kinek pártolója volt s ezért szinte rajongó cso-dájattaj szerették hivatalnokai.

Életrajának rövid kivonatát különben a kö-vetkezőkben adjuk: Csánky Viktor Füzeggyar-maton 1858. február 18-án született. Apja Csán-ky Benjámin ref. lelkész, anyja Bergmann Emília volt. Tanumányait részben Debreczen-ben, részben Budapesten végezte. Az egyetem-érvégzése után egyideig kinevezett miniszteri-hivatajnok, majd 1880-ban Budapesten segéd-tanfegyűelővé lett kinevezve. Innét Sepsiszent-györgyre helyezték mint kir. tanfelügyelőt, majd Szolnokra, innen pedig Debreczenbe került, a hol már 17 éve, hogy tartózkodik. 1911. év októberi havában érdemei ejismeréséül kir. ta-nácsossá nevezte ki a király.

Csánky Viktor váratlan és tragikus halála mindenütt ószinte részvétet keltett. A nalottat a holnapi nap folyamán Debreczenbe fogják szállítani, ahol a Bethlen-utcai gyászháznál ra-vatajazzák fej. Fejesége, 3 gyermeke és kiter-jedt rokonsága, nagy baráti köre és tisztelői gyászolják.

Miért olvas reggeli lapot, amikor a „Debreczen“ tizen-két órával előbb számol be minden eseményről.

A „Bikszádi“ Gyógy-ásványvíz természetes

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerészetben és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt tel-jesen rendbe hozza.

Szőnyegek, Paplanok, Függyönyök, ágy-, asztalterítők és Flanel takarók gyárása.

A munkanélküliek segélyezése.

Szerdán lesz a kiosztás.

Debreczen, június 14.

Ajtajánosan tudott dolog, hogy a város egyik utóbb tartott közgyűlésén 20 ezer korona segélyt szavazott meg a munkanélküliek számára.

Azóta egymást érték ebben az ügyben a rendőrfőkapitányság felhívásai, melyek először a jelentkezők névsorának fejtételéről, aztán pedig a további intézkedésekről adtak hírt a szegény munkanélkülieknek. A felhívások, rendeletek jöttek, csak éppen a pénz maradt.

Most végre mégis arról értesít bennünket a rendőri sajtóiroda, hogy a munkálatok befejezést nyertek, a számításokat stb. megejtették, úgy hogy már semmi akadályja nincs a pénzkiosztásnak, amit így a jövő hét szerdáján már a nyomorgók kezeihez is juttatnak, megengyhitve pár napra a munkanélküliek nyomorát. A rendőri sajtóiroda különben a következő felhívást bocsátotta ki ebből az alkalomból a munkanélküliekhez:

FELHÍVÁS.

Miután a munkanélküliek körülményeinek megvizsgálása hétfőn és kedden teljes befejezést nyertek, felhívom a segélyért jelentkező munkanélküli munkásokat, úgy a szakszervezethez tartozókat, mint oda nem tartozókat, hogy e hó 13-án, azaz szerdán délután 3 órakor a rendőrség Szent Anna-utca 12. sz. alatti épületében jelenjenek meg, amikor is a város által a munkanélküliek részére megszavazott 20.000 korona ki fog osztatni.

HIREK.

Csokonai.

A vén kollégium kopott falát
Nézi egész nap, — egyebet se lát,
Bár, ha dobogni tudna szíve még,
Benyúná inkább mind a két szemét.
Amiko: élt még, te vén épület,
Számúzve lett a költő belüled,
És fűző szívvel messze távozott,
Járt-kelt, bojongott, mint elátkozott.
Fájó szívére irt sohasem talált,
Visszatélt, s itthon várta a halált.

Csalódott mindig, ez volt végzete,
Reményének egy élesztője, Te!
Mikor utoljára vett töred butsut:
Lassú hajdokság volt ide az ut...
Nem értették meg életében Őt,
Míg rá nem tették a gyász szemfedőt.
Akkor tudtuk meg, ki volt ő nekünk:
Egy fényes csillag, mely korán letűnt!

Itt áll most szobra, virágok között,
A sors kit annyit hánytt és üldözött.
Tövisesek járt mindig, amíg élt,
Sírjára tettük neki a babért.

Noszlopy Tivadár.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Nagytemplomban prédikál Polgár Gyula s.-jelkés, a Kistemplomban 9 órakor Szász Imre s.-jelkés, 11 órakor Uray Sándor jelkés, a Kossuth-utcai templomban Gáborjéni Szabó Gábor s.-jelkés, Ispótlály-templomban Demeter Gyula s.-jelkés, a Csapókerti imaházban Kovács János vallásoktató jelkés, a Homokkerti imaházban Orosz Kálmán hittanballgató.

Koncz

fést és vegyileg tisztít mindennemű ruhát, valamint csipke- és szövet függönyöket kifogástalanul.
DEBRECZEN.
Főüzlet: Arany János-u. 10. Batthyányi-u. 2. sz.
Fiók-üzlet: TELEFON: 701.

Kamarai tagjelölések. A Debreczeni Ipari testület, a Debreczeni Iparoskör, a Debreczeni Kísiparosok Egyesülete és a Gyárparosok Országos Szövetsége tegnap este értekezletet tartottak, amelyen a kamarai tagsági helyekre jelölendő tagokra nézve állapodtak meg. Bel- és póttagokul jelöltek: Biczó Gyula építőmester, Dávidhézy Kálmán könyvtáros, Debreczeni Lajos hentes, Debreczeni Károly csizmadia, Dorsch Hugó asztalos, Érczy Kálmán gyárigazgató, Horváth János tégl- és fűrészgéáros, Keresztesi János pedagógus, Major Mihály timér, Márkus Jenő vendéglős, Mauk József szabó, May Andor gőz-majomigazgató, Megyery Kálmán borbély, Nagy Sándor szerelő, Piroos Béja lakatos, Rauch Arpád gyárigazgató, Serli Ede órász, Széplaky Gy. kefégyáros, Széplaky József cipész, Thieszen A. festő, Tóth István építész, Varjassy Imre kovács, Vági István ékszerész, Zelinger Ede festő.

A csúzozói csata évfordulója. A cs. és kir. 39. háziereg folyó hó 24-én ünnepli a csúzozói csata évfordulóját. Az események emlékére délután 8 órakor a Pavillon-jaktanya belső udvarán tábori mise, (kedvezőtlen idő esetén a róm. kath. templomban) istentisztelet tartatik, délután négy órától kezdve pedig leányegységi ünnepi játékok lesznek a Pavillon-jaktanya előtti gyakorlóterén. Ez ünnepélyre az említett csatában részt vett s még életben lévő öreg katonák a tisztikar nevében ezután is meghívotnak. A városi tanács katonai és áll. ügyosztályától.

A pincériskola vizsgálója. A helybeli vendéglősök szakirányú tanonciskolájában az évről évre tartott vizsgálatot tegnap délután folyt le szép közönség előtt és élénk érdeklődés mellett. Jelen volt Márkus Jenő elnök, Ottó Sándor alelnök, Szabó Elek dr. városi kultúratanácsnok, a vizsgálatot vezető Sztankay F. Béja miniszteri szakfelügyelő, Irinyi István dr. ügyész, számos felügyelő-bizottsági tag, vendéglős, főpincér és szülő. Fejtűntek különösen a földrajz, történelm, németnyelv, számtanból adott szabatos feleletek és a gyönyörű, szebbnél-szebb írásgyakorlatok. Vizsga végeztével Sztankay szakfelügyelő és Márkus elnök szép szavakban kiemelték a tanulók készségét és a tanár igr fáradságát. Jutulomban részesült Mihajlik Ajbin, Csócsits Lajos és Tóth Imre, részint jó magaviseletéért, részint jó tanulásiért.

A Bocsnay-cég tolvajai. A Bocsnay-cég kárára elkövetett lopás ügyében öt napi tárgyalás után ma ejtőtök a védbeszéddekig. — Ugy hogy végre a törvényszék birtokába jutott mindama peranyag, melyek alapján ítéletét megszoवेgezni tudja. Mint már jeleztük, a naptalmas anyag lehetetjenné teszi a gyors munkát, így a törvényszék ítéletét csak kedden délután 12 órakor hirdeti ki.

Meghalt, mert megrágalmazták. Hajdunánási tudósítónk jelenti, hogy tegnap délután felakasztotta őt magát a város egyik legszebb leánya, a 16 esztendőes Mojnár Kijára. Irást hagyott hátra szüleinek, amelyben azt adja elő tettének okául, hogy irigyei megrágalmazták, akik éjes nyelvével a halálba kegették.

Temetőrongáló gyermekek. A Kossuth-utcai temetőr panaszt tett a rendőrségen több iskolásgyermekek ellen, akik a temetőben a sírokat, sírköveket és kerítést megrongálták, a koszorukon levő szajagokat letépték és több renközséget követnek el. Több gyermek nevét is bejelentette a rendőrségen, akiknek szülei ellen a rendőrség az eljárást magindította.

A Magyar Francia Biztosító Társaság vezérügynöksége hivatalos órát június hó 15-től augusztus 31 ig reggel 7 órától délután 2 óráig tartja.

Vakmerő betörés Nánáson. Hajdunánásról írja tudósítónk: Vakmerő betörés történt a napokban Nánáson. Ismeretlen tettesek behatoltak állukcsesaj a város egy jómódu gazdájának, Hadas Imrének házába, ahol az egész konyhát fölforgatták s minden értékes tárgyat, amit itt találtak, elvittek. Így magukkal vitték az ismeretlen betörők 3 jibatoll párnát, 1 fehér lepedőt és két 14 méter hosszú, 75 cm. széles gyolcsot. Hadas az ismeretlen betörők ellen följelentést tett a helybeli rendőrségen, a mely a tetteseket nyomozza.

Amateur-fényképezőknek! Általános elismert kitűnő szalon és uti fényképezeti készülékek, felülmulthatatlan minőségű pillanatkezi apparátusok, valamint mindenféle fényképezeti cikkek Moll A. cégnél (Bész; Tuchlauben 9. cs és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág a apittatott 1854-ben. Kiváratra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég

Margittúró intézet DEBRECZEN.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a **Férfi és Női gőzfúró** osztályokban az átalakítási munkálatok elkészültek s

Vasárnap, június hó 15-től

kezdődőleg úgy a **férfi** mint a **női gőzfúró** mindennap reggel fél 6 órától este 6-ig rendelkezésre áll.

A páratlan fényvel és kényelemmel berendezett fúró intézetem a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlom.

Maradok kiváló tisztelettel

Szikszy Gyula.

Betörőnek nézett szerelmes.

(Saját tudósítónktól.) Az Arany János-utca békés, nyugalmas csöndjét nagy lövés-tetés, ijedt kiabálás és durva szitkozódás hangja zavarta meg ma éjjel. Az izgalmas láma hangjai csak a rendőrség bűnügyi osztályán mutatnak el, a hol a láma összes szereplői összejöltek és jessan-jassan — amint az ijedtségűl föl-ocsudtak némijeg — kimagyarázkoztak s aztán hazamenne, tovább folytatták megzavart álmu-ukat. A kissé komikus izü esetről a «Debreczen» munkatársa az alábbiakban számol be:

Tóth Mihály 35 éves napszámos már régebbi idők óta ismeretségben volt az Arany János-utca 35. sz. alatt lakó Fischer Meny-herth kereskedő családjával. Az ismeretség később barátsággá, majd szerelemmé vált, aminek később azonban ismét harag lett a vége.

Ilyen állapotban éltek egész mostanáig, mi kor is Tóthon újra erőtt vett a régi szerelem s azt bondonja, hogy megkísérli a kibékülést régi szerelmével, aki ezideg hajná-tatlan volt.

Ezért tegnap este belopódzott a lakásba, ahol egy szekrényben erejtözve várta meg, míg minden elcsöndesedik és bemehet szerelméhez. Ugy 11 óra felé azonban figyelemesek lettek vajandire Fischerék és megnyitották a szekrény ajtaját, amelyben azonnal meglátrák Tóthot. Nagy ijedtség támadt erre a felfedezésre, rendőriert szajadgáltak és kiabáltak, a ki aztán az egész társaságot bekísérte a központi ügyeletre, ahol lassan-lassan aztán sikerült is kimagyarázkozni.

Az ügy epilógiaként még meg kell említeni, hogy Fischerék fölmondták a haragtartó leánunak, aki azonban még az éjjel kibékült Tóth Mihályjával.

Szőnyegek, Paplanok, Fűggönyök, ágy-, asztalterítők és Flanel takarók gyárosa.

A japánok gyakorlati érzéke

azonnal felismerte az új gumisarkot számos előnyét

Japán lovókoró.
Ferdére tapadás, kisiklás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva! Borsosművek Budapest, VII.

Ingatlanok forgalma

Kovács Sándor és neje Pozsgai Julianna veszik a debreczeni 11824 szíkjében foglalt 1006 négyszögletű majorsági földet a Beivárosi Takarékpénztártól 26.728 koronáért.
Dapsy Miklós és neje Borza Julianna veszik a debreczeni 6121 szíkjében foglalt Bercsényi utca 24 számú házat Pentek István és neje Kis Ilonától 10.000 koronáért.
Dobi István és neje Posta Mária veszik a debreczeni pusztai nagyhegyesi 35 szíkjében foglalt 6 hold tanyaföldet Kovács Sándor és Madai Sarától 3600 koronáért.
Ingatlan érték forgalmi részvénytársaság veszi H. Jós Géza és társaingalanát 275.000 koronáért.

NYILT-TER

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.
Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel.
Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étággyerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.
7000-nél több orvosi ajánlat.
Kiváló íz.
J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító
Trieszt-Barkola.
Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2-60 Korona 1 L. üvegekben 4-80 K.

**CSARNOK
Hermione.**

Regény.

Irtó Thulmon Jozéfa.

11.

Camilo keblében hatalmas érzelmek zajlongtak, ökre távozni hazáját, valni bucsuzas nélkül, szívének egyetlen, bár remény nélküli szerelméé, az imádott Korinától, Angeló főnemes általános tisztelt nejétől, melyen sebze érzékeny szíve.

Mire a reggeli örkült, már csak a Vezuv tetejéről fölzálló füstoszlop mutatá a távozóknak az elhagyott bájos félszigetet, az édeni lálat.

Vigasztalják az egék az ártatlannal gyanúsított szép királynét szolt Regináld viszázatokintve.

A következő pillanatban már a füstoszlop is eltűnt szemek elől.

A mint Alfonzó másnap Regináld távozásáról és Camilo szokásáról értesítettett, minden boszuját, melylyel a távollévőket nem érthette, a szerencsétlen királyné ellen forította, akit a menekültek szövetségének tartott.

Erősen hitte, hogy Camilo már előbb megvesztegetteit Regináld által s kerítője volt.

Folytatjuk.

Borivóknak a bor keveréséhez!

**MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER**

SAVANYUVIZ

A legelőbb készített a bor savanyúságát, az kellemesen pezsgő. Nem teszi a bort.

CLUBSPECIALITE

VÉDJEGY

EZEN HÜVELY ÉS SZIVAR-
KAPAPÍR CSAK AZON
CIGARETTAZÓNNAK VALÓ
KIK EGÉSZSÉGÜNKRE VALÓ
TEKINTETBŐL NEM SAJÁLNÁK NAPONTA
PÁR FILLÉRREL TÖBBET FIZADNI

MINDEN LAPOCSKÁBAN ÉS HÜVELYBEN
BENNE VAN VIZNYOMASSAL
A GYÁROS ALÁIRASA

Főraktár!
Szentkirályi és Nagy
magyar kir. dohány nagy és különlegességi árudájában.

**GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ
KOSARAT**

mindenkiviteiben és mennyiségben
egye önyös: bben szállit az

Országos Központi Hitelszövetkezeti
kötelekőbe tartozó ipari és háziipari szövntkezeti

Beszerező és Értékesítő Központja
Budapest, VIII. József-körut 36.

Szétküldési telepek:
Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Nyugodtan alhat,

ha fehérenmütje egész éjen át „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonattal van beázatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmagaidja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradtság nélkül lehet a ruhát SCHICHT „SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANNAL vakító fehérre mosni mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzeld el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradtságot takar meg ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANON kívül semmitéle más mosószerrel nem veszt! Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPAN és az ASSZONYDICSÉRET mosókivonat tisztaságáért.

Világtalálmány!!

Legalább 10 ezer korona évi kereset
4-5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, **kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonnok** örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat **Világtalálmány** jellegre e lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkék megvannak! A képviseletet esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó**, vagy bárki válalhatja a képviseletet.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egyedüli ismert ezénevdus vasforrás. Legtöbb vas- és mangán- és jódforrás. Széles szelvény. Többnyire május 15-től szeptember 31-ig. Felújítás után a víz szék, sápkór, női bajok, háterinc és idegbajok, benuias ellen, a szénved-ti betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hív. Fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északra Oderbergen át 5 óra, délről Budaöpesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megy)

Betonkészítők és vállalkozók figyelmébe!

Kotrógépen nyert Sajókavicsot és Sajóhomokot

amely mennyiségben legjutányosabban szállít

Ravics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Hársfalva

gyógyfürdő
klimatikus gyógyhely.

vasúti állomás, posta és távirda. 230 méter tengerszint feletti magasságban fekszik a tenger szintje felett. **Ürödidején május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, óceánus hárs- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintézet, sós- és fenyő beléggzőtermék (Inhalatorium), sós-nyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi ügyelet alatt álló kintű vendéglők. **Gyógyze kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (vesérláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és vesebetegségek, hólyaghurut specifikus a görlyes csont bántalmaknál. Mindenféle ideg- és mozgásbajok, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria, vérbajok, szívinfarktus, görvély, bujakór, delirium tremens. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál különösen gyorsabb felvilágosítással szolgál. **Ürödigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.)**

Eladó olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Félix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasúti megállóhely a tanya kanujá elött, összesen **563 kis hold (1000 □-es) tanyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitűnő szántóföld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges**, a többit eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrassy-utca 6. sz. alatt.

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

legjobb arckenőcs, 2-3 nap alatt ifjítja és szepíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer zepelő, mályfoltok, pattanások börtarka (Mitesser) ráncok, kiütések ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézörvösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy mályfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc uem lesz fényes, azést nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme ára: nagy tégely 2 kor, kis tégely 1 kor. — Margit poudér fehér, rózsaszín, v. crème színben 1-2 kor. Margit-szappan darabja 70 f. — Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz

gutori Földes Kelemen gyógyszerész **ARA** felirattal és címerrel van ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár Debrecenben: Baláss Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baróc Zsigmond (Hajduszentpál) Ersey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szives tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött árá 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénes hévízű** gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török- és márványfürdők; hőlevegő, szénsavas- és villamos: vízfürdők. — A fürdő kitűnő ered. minnye használhatnak főleg csúszbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivókúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelé ntányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

A magy. kir. földmivélsügyi minisztérium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly és gyümölcsféregirtó anyag.

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszerű használat után minden pete, hernyó lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcstetű ellen leghatékonyabb anyag. **Ára klg.-ként 4 korona.** Minden kilogram 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyszögöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a firtókeibőpgrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan **gyümölcsre, emberre ártalmatlan.** Megrendelhető az ár előzetes beklődése vagy utóvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggár** központi irodájában, Budapest, VI., **Eötvös-utca 14.**

Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levele tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálok. **Viszontelárusítókat keresüku**

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszorkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utótedelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vinyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levelekben is beutálható

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Ha venni vagy eladni akar, ha munkát, vagy lakást keres, ha pénzt, vagy bármire van szüksége csak a „Debreczen” apróhirdetés rovatában hirdessen.

Levelezés.

FIATAL, BÁJOS 17—20 éves barna urileány ismeretségét keresi barna fiatalember. Leveleket „Kellemes esték” jeligére a kiadóba kérek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kényes férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Allandóan

mellékkeresésként is

sok pénzt kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55 ös postahivatalba „Universium” jeligére beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Elsőrendű huszpaczczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett szalámigyár, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Eldnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kértetnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igénykről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatósabb vasas tüdőök egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására — Prospektust készsággel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkánélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cím meg tudható a Kiadóhivatalban délután 3—4 óra között.

Varrónő házakhoz ajánkozik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 52 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burkolozott, két egymásba nyíló, külön bejárattal emeleti szoba, akár egy, akár két ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmahacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismeret évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen „minta fájdalomcsillapító bedörzsöléshez” köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondoslását és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-széküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utávvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen: Darabos utca 7. Typographszedőgépén szedve.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

Rendkívüli Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

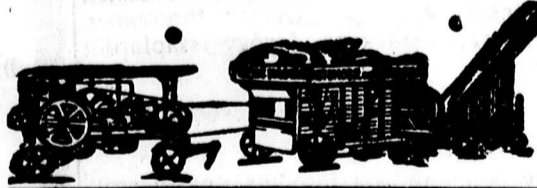
A húzás 1913. július 3-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánylőzsdékben, adó-, posta-, távirtda hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

ERÉDETI BENZ- CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN- LOKOMOBIL

ALLÓ ÉS FÉKVŐ RENDSZERŰ. TELJES JÓÁLLÁSSAL. KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRJEGYZ INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL- ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-UTCA 6. TELEFON: 100-79 ÉS 20-24.

Rutinírozott budapesti,

kiterjedt ismerettségel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetéseképtelen”

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, háttartalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselőt tartok. Cím:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.